

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΠΗΓΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΕΣ [ΜΕ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ]

Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, φάκελος Κοινότητας Ωραιοκάστρου-Παλαιοκάστρου.

Μητρώο Αρρένων Κοινότητας Ωραιοκάστρου.

Μητρώο Βαπτίσεων Ιερού Ναού Αγίου Αθανασίου.

Μητρώο Γάμων Ιερού Ναού Αγίου Αθανασίου.

Μητρώο Κηδεών Ιερού Ναού Αγίου Αθανασίου.

Βιβλίο Πρακτικών Ιερού Ναού Αγίου Αθανασίου.

Πρωτόκολλο Εισερχομένης και Εξερχομένης Αλληλογραφίας Κοινότητας Ωραιοκάστρου 1943-1946.

Βιβλίο Πρακτικών Συνεδριάσεων Κοινότητας Παλαιοκάστρου, Ιούλιος 1953-Μάρτιος 1956.

Πρακτικά ΚΣ1: Πρακτικά Κοινοτικού Συμβουλίου Ωραιοκάστρου, Βιβλίο Α' 1929-1934.

Πρακτικά ΚΣ2: Πρακτικά Κοινοτικού Συμβουλίου Ωραιοκάστρου, Βιβλίο Β' 1936-1938.

Πρακτικά ΚΣ3: Βιβλίο Πρακτικών της Κοινότητας Ωραιοκάστρου 1959-1962.

Πρακτικά ΚΣ4: Βιβλίο Πρακτικών της Κοινότητας Ωραιοκάστρου 1965-1968.

Πρακτικά ΚΣ5: Βιβλίο Πρακτικών της Κοινότητας Ωραιοκάστρου 1968-1971.

Πρακτικά ΚΣ6: Βιβλίο Πρακτικών της Κοινότητας Ωραιοκάστρου 1972-1974.

ΒΑΚΣ3: Βιβλίο Αποφάσεων Κοινότητας Ωραιοκάστρου 10.11.1946-21.8.1949.

ΒΑΚΣ4: Βιβλίο Αποφάσεων Κοινότητας Ωραιοκάστρου 22.8.1949-5.6.1951.

ΒΑΚΣ5: Βιβλίο Αποφάσεων Κοινοτικού Συμβουλίου 6.6.1951-1.4.1953.

ΒΑΠΚ: Βιβλίο Αποφάσεων Προέδρου Κοινότητας 1954-1968.

Αρχείο Ιεροδικείου Θεσσαλονίκης (ιεροδικαστικά έγγραφα 4,68,2, 4,69,1, 4,85,3-86, 4,106,3, 4,127. Μεταφράστηκαν από την Κίρκη Γεωργιάδου-Τσιμίνου).

ΕΚΔΕΛΘΟΜΕΝΕΣ

Βασοδραβέλλης Ιωάννης, (επιμ.), *Ιστορικά Αρχεία Μακεδονίας, Α' Αρχείο Θεσσαλονίκης 1695-1912*, Θεσσαλονίκη 1952.

Βασοδραβέλλης Ιωάννης, *Οι Μακεδόνες εις τους υπέρ της ανεξαρτησίας αγώνες 1796-1832*, Θεσσαλονίκη 1950.

Βασιουφάκης Περιελής, *Ελευθέρια-Ν. Κορδελιό, «Πατριδες» τότε και τώρα*, Θεσσαλονίκη 1997.

Δημητριάδης Βασίλης, *Η Θεσσαλονίκη της παρακμής. Η ελληνική κοινότητα της Θεσσαλονίκης κατά τη δεκαετία του 1830 με βάση ένα οθωμανικό κατάστιχο απογραφής του πληθυσμού*, Ηράκλειο 1998.

Διευθυντής Στατιστικής, *Απαριθμησης των κατοίκων των νέων επαρχιών της Ελλάδος του έτους 1913*, Αθήνα 1915.

Μέρτζιος Κωνσταντίνος, *Μνημεία Μακεδονικής Ιστορίας*, Θεσσαλονίκη 1947.

Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την απογραφήν της 15-16 Μαΐου 1928*, Αθήνα 1928.

Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας-Διευθυντής Στατιστικής, *Λεξικόν των Δήμων, Κοινοτήτων και Συννοικισμών της Ελλάδος επί τη βάσει της απογραφής του πληθυσμού του έτους 1920*, εν Αθήναις 1923.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Μηνιαία εφημερίδα της Κοινότητας Ωραιοκάστρου *Ωραιοκάστρο*.

Εφημερίδα *Μακεδονία*, 1911-1932 και 1957-1980.

Εφημερίδα *Εφημερίς των Βαλκανίων*, 1922-1924.

Περιοδικό *Ωραιοκάστρο. Ο Δήμος μας*.

Περιοδικό *Όραμαν*.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ

Αρχείο φωτογραφιών του Γαλλικού Στρατού από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στην ιστοσελίδα <http://www.culture.gouv.fr>

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ

Στοχεία από συνεντεύξεις που έλαβε η Μαρία Καραστεργίου για λογαριασμό του Δήμου Ωραιοκάστρου, από 28 παλαιούς κατοίκους της περιοχής, στο πλαίσιο της ετοιμασίας του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου Ωραιοκάστρου.

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΠΗΓΕΣ

ΑΜΕΣΕΣ ΠΗΓΕΣ

Black book; the tragedy of Pontus, 1914-1922, Athens 1922.

Brancoff D. M., *La Macédoine et sa population chrétienne*, Paris 1905.

Breyer Anthony, «Rural Society in Matzouka», στο A. Breyer & H. Lowry, *Continuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society*, Birmingham and Dumbarton Oaks 1986.

Bryenii Nicephori, *Comentarîi, recugnovit Augustus Meineke*, Bonnae 1836.

Rey Léon, «Plaine de Salonique», *Bulletin de correspondance hellénique*, Année 1917, Volume 41, Numéro 1.

Synvet A., *Les Grecs de l'Empire Ottoman. Étude statistique et ethnographique*, 2me édition, Constantinople 1878.

Tafel Th. L. F., *De Thessalonica eiusque agro dissertatio geographica*, Berlin 1839.

Ανώνυμος, «Μερική βιογραφία και ιστορικών ιδρύσεως και μετονομασίας της κομποπόλεως Δρυμού από Δρυμίγλαβα», *Δρυμός* (ενημερωτικό φυλλάδιο του Πολιτιστικού Συλλόγου Δρυμού) τχ. 46 (Χειμώνας 2006-2007).

Αφανείς Μακεδονομάχοι (1903-1913), Θεσσαλονίκη 2008.

Βασιουφάκης Ευστράτιος, *Σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στον καζά Θεσσαλονίκης και στον καζά Λαγκαδά (1850-1912)*, διδακτορική διατριβή, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2002.

- Βέροου Θώμη, *Τοπωνύμια και διοικητική κατανομή οικισμών της Μακεδονίας*, Θεσσαλονίκη 2008.
- Δεληγιάννης Α. Θ.-Παπαδημητρίου Δ. Ι., «Το τρένο του Σταυρού», *Μακεδονικά* 26 (1988).
- Δεληγιάννης Ανδρέας-Παπαδημητρίου Δημήτρης, «Από την ιστορία των σιδηροδρόμων της Θεσσαλονίκης», *Θεσσαλονίκη* 1 (1985).
- Δημητριάδης Βασίλης, «Φορολογικές κατηγορίες των χωριών της Θεσσαλονίκης κατά την Τουρκοκρατία», *Μακεδονικά* 20 (1980).
- Δογιάμας Κωνσταντίνος, *Οι μακεδονομάχοι αδελφοί Δογιάμα*, Θεσσαλονίκη 2009.
- Γαλιτσιδής Γεώργιος Χ., «Πώς πήρε το χωριό την ονομασία "Ωραιόκαστρο"», *Όραμαν*, τχ. 6.
- Γουγούσης Χρήστος, «Παλιά Θεσσαλονίκη», *Μακεδονία*, φ. 9.10.1927, σ. 3.
- Γουγούσης Χρήστος, «Η παλιά Σαλονίκη», *Μακεδονία*, φ. 3.12.1927, σ. 1.
- Εξαδάκτυλος Π., «Χατς ή Ωραιόκαστρον. (Ένα χωριό της Χαλδίας)», *Ποντιακή Εστία* 1960. Αναδημοσίευση περιοδικό *Όραμαν*, τχ. 6.
- Ιωαννίδης Σάββας, *Ιστορία και Στατιστική Τραπεζούντας και της περιφέρειας ως και τα περί της ενταύθα ελληνικής γλώσσας*, εν Κωνσταντινουπόλει 1870.
- [Καραστεργίου Μαρία], «Μύθοι για πρόσωπα "φαντάσματα"», *Ωραιόκαστρο. Ο Δήμος μας*, τχ. 56 (Ιανουάριος 2010).
- [Καραστεργίου Μαρία], «Ιερός ναός Αγίου Αθανασίου», *Ωραιόκαστρο. Ο Δήμος μας*, τχ. 49 (Απρίλιος 2008).
- Λαζαριδής Σπύρος, *Από το Βαρδάρη ως το Δερβένι. Ιστορική καταγραφή μέχρι το 1920*. Μελέτη, Θεσσαλονίκη 1997.
- Μαροβελάκης Μ.-Βασιλόπουλος Α., *Αι προσφυγικά εγκαταστάσεις εν τη περιοχή Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη 1955.
- Μέγας Οδηγός Θεσσαλονίκης και περιχώρων Γ. Γαβριηλίδη 1932-33*, χ.τ., χ.χ.
- Παλαμιώτης Γεώργιος, «Γεωργία και κτηνοτροφία εν τη περιφέρεια (καζά) Θεσσαλονίκης», *Δελτίον Βασιλικής Γεωργικής Εταιρείας* αρ. 3 (Μάρτιος 1914).
- Παπαγεωργίου Πέτρος Ν., «Θεσσαλονίκης Αγροί. Το Νταούτ-Μπαλί και επγραφικά αυτών», *Μακεδονικόν Ημερολόγιον* (1910).
- Παπαδόπουλος Στέφανος, «Η κατάσταση της παιδείας το 1906 στην ύπαιθρο του καζά Θεσσαλονίκης», *Μακεδονικά* 15 (1975).
- Σταυριώτης Δημήτρης κ.ά., «Οι Σταυριώτες κάτοικοι του Ωραιόκαστρου», περιοδικό *Όραμαν* [ειδικό τεύχος].
- Σηνάς Νικόλαος, *Οδοπορκαί σημειώσεις Μακεδονίας, Ηπείρου, Νέας Οροπετικής Γραμμής και Θεσσαλίας, Μακεδονίας*, τεύχος Β', εν Αθήνας 1886.
- Τσακαλίδης Αδάμ Θ., *Η ιστορία του Ωραιόκαστρου*, Ωραιόκαστρο 1998.
- Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας, Διευθυνσις Στατιστικής, *Πληθυσμός του Βασιλείου της Ελλάδος κατά την απογραφήν της 19ης Δεκεμβρίου 1920*, Αθήνας 1921.
- Χαλκιόπουλος Αθανάσιος, *Μακεδονία. Εθνολογική στατιστική των βιλαετιών Θεσσαλονίκης και Μοναστηρίου*, εν Αθήνας 1910.
- Χατζηκυριακού Γεώργιος, «Μακεδονία μετά τον παραρριζόμενον τμήματος της Θράκης», *Οδηγός της Ελλάδος*, Αθήνα 1911.
- Χεχίμογλου Ευάγγελος, *Οι Αμπελόκηποι έχουν ιστορία*, Θεσσαλονίκη 1998.
- ΕΜΜΕΣΕΣ ΠΗΓΕΣ**
- Baerentzen Lars, «Το "παδομάζωμα" και οι παιδουπόλεις της βασιλείας», *Μελέτες για τον εμφύλιο πόλεμο 1945-1949*, Αθήνα 2002.
- Beshara Doumani, *Family History in the Middle East: Household, Property, and Gender*, Albany 1999.
- Quataert Donald, «The Age of Reforms, 1812-1914», στο Inalcik & Quataert (edit.), *An Economic and Social History of the Ottoman Empire, 1300-1914*, Cambridge 1995.
- Αγτζίδης Βλάσης, *Έλληνες του Πόντου. Η γενοκτονία από τον τουρκικό εθνικισμό*, Αθήνα 2005.
- Βασιλόπουλος Κωνσταντίνος, «Χριστιανικές συνοικίες, συντηγίες και επαγγέλματα της Θεσσαλονίκης στα μέσα του 19ου αιώνα», *Μακεδονικά* 18 (1978).

- Βαλαώρας Βασ. Γ., *Στοιχεία βιομετρίας και στατιστικής: δημογραφική μελέτη του πληθυσμού της Ελλάδος*, Αθήνα 1943.
- Γούναρης Βασίλης, Κ. και Παπαπολυβίου Πέτρος (επιμ.), *Ο φόρος του αίματος στην κατοχική Θεσσαλονίκη. Ξένη κυριαρχία-αντίσταση και επιβίωση*, Θεσσαλονίκη 2001.
- Δημητριάδης Βασίλης, *Τοπογραφία της Θεσσαλονίκης κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας 1430-1912*, Θεσσαλονίκη 1983.
- Δρακάκης Αλεξ.-Κούνδουρος Στυλ., *Αρχαία περί της συντάξεως και εξέλιξεως των δήμων και κοινοτήτων 1836-1939 και της διοικητικής διαρρέσεως του κράτους*, τ. Α', Αθήνα 1939.
- Έκθεσις της πνευματικής και υλικής καταστάσεως των εν Θεσ/νίκη Ελλ. Εκπαιδευτηρίων κατά το σχολικόν έτος 1881-83*, εν Αθήνας 1883.
- Έκθεσις των υπό της Εφορείας των εκπαιδευτικών καταστημάτων της Ελληνικής Ορθοδόξου Κοινότητος Θεσσαλονίκης κατά το 1904-1905 πεπραγμένων*, εν Λειψία 1906.
- Ελευθεριάδης Ν. Π., *Η ακίνητος ιδιοκτησία εν Τουρκία*, εν Αθήνας 1903.
- Επιτροπεία των Τοπωνυμίων της Ελλάδος, *Γνωμοδοτήσεις περί μετονομασίας συνοικισμών και κοινοτήτων εκδιδόμενα αποφάσει του υπουργείου των Εσωτερικών*, υπό Ν. Γ. Πολίτου, προέδρου της επιτροπείας, Αθήνα 1920.
- Ευγενίδου Δέσποινα, «Μία συντηγία ζωογράφων του 19ου αιώνα από την Κολακιά», *Μακεδονικά* 22 (1982).
- ΚΓ' έτος του εν Θεσσαλονίκη Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου. Έκθεσις των κατά το ΚΓ' συλλογικόν έτος πεπραγμένων*, χ.τ. 1896.
- Κουκούνης Αστέριος Ι., *Η Θεσσαλονίκη και οι Βιάχοι*, Θεσσαλονίκη 2000.
- Κουπαράνης Παναγιώτης, «Η Θεσσαλονίκη στην Κατοχή. Ορισμένα ζητήματα μέσα από τα γεφυρικά αρχεία», *Η Θεσσαλονίκη μετά το 1912*, Θεσσαλονίκη 1986.
- Κυριακίδης Στίλβων Π., *Οδηγία διά την μετονομασίαν κοινοτήτων και συνοικισμών εχόντων τουρκικόν ή αλαβικόν όνομα*, Αθήνα 1926.
- Μιχαηλίδης Γάβριος, *Σλαβόφωνοι μετανάστες και πρόσφυγες από τη Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη (1912-30)*, διδακτορική διατριβή, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 1996.
- Πελαγίδης Στάθης, *Προσφυγική Ελλάδα (1913-1930). Ο πόνος και η δόξα*, Θεσσαλονίκη 1997.
- Πολίτης Λίνος, *Κατάλογος των χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος*, Πραγματεία της Ακαδημίας Αθηνών, 54, Αθήνα 1991.
- Τανμανίδης Παναγιώτης Γ., *Ποντιακοί οικισμοί στην Ελλάδα*, Θεσσαλονίκη 1988.
- Τέταρτον έτος του εν Θεσσαλονίκη Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου - έκθεσις αναγνωσθείσα την 24 Οκτωβρίου 1876 υπό τον προέδρον Μ. Παπαδοπούλου*, εν Θεσσαλονίκη 1877.
- Υπουργείον Οικονομικών-Διευθυνσις Κτημάτων Κράτους, *Έκθεσις περί των εν Μακεδονία προσφύγων*, Αθήνα 1916.
- Χατζηκυριακίδης Κυριάκος, «Νέος Κουκλουτζάς-Εύοσμος Θεσσαλονίκης (1926-δεκαετία του '60). Από την προσφυγική αγροτική εγκατάσταση στον εξασπισμό», ΚΘ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας (16-18 Μαΐου 2008)-ΚΗ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας (Μέρος Β'), (25-27 Μαΐου 2007), *Πρακτικά*, Θεσσαλονίκη 2009.
- Χατζηκυριακίδης Κυριάκος, «(Παλαιά) Χαριάνναοι. Ιστορία, δημογραφία (τέλη 18ου αι.-αρχές δεκαετίας του 1930)», *Μακεδονικά* 37 (2008).
- Χεχίμογλου Ευάγγελος, «Η αγροτική μεταρρύθμιση της Τριανδρίας», *Εθνικός Διασημός. Ο Κωνσταντίνος, ο Βενιζέλος και το "Ανάθεμα"*, 1916-1917, Αθήνα 2009.
- Χεχίμογλου Ευάγγελος, «Παρατηρήσεις επί των βαπτιστικών ονομάτων των χριστιανών της Θεσσαλονίκης, 15ος-19ος αιώνας», Α' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας (29-31 Μαΐου 2009).
- Χεχίμογλου Ευάγγελος, *Θεσσαλονίκη: Τουρκοκρατία και Μεσοπόλεμος*, Θεσσαλονίκη 1996.
- Χεχίμογλου Ευάγγελος, *Ο Νικόλαος Μάνος και ο Μεσοπόλεμος στη Θεσσαλονίκη*, Θεσσαλονίκη 2010.
- Χιονίδης Γ. Χ., «Οι ανέκδοτες αναμνήσεις του Γιώτη (Παναγιώτη) Ναούμ για τους Βιάχους της Ηπείρου και της Μακεδονίας στη διάρκεια του 19ου αιώνα και για την επανάσταση του 1878 στη Μακεδονία», *Μακεδονικά* 24 (1984).

Επίλογος

Το βιβλίο αυτό μας έδειξε ότι στον τόπο του Ωραιοκάστρου αναπτύχθηκαν διαφορετικοί πολιτισμοί και έζησαν γενιές ανθρώπων, η μία πίσω από την άλλη. Μας έδειξε ότι δημιουργήθηκαν οικισμοί και χάθηκαν ο ένας μετά τον άλλον, για μερικούς από τους οποίους γνωρίζουμε ελάχιστα, για άλλους ούτε το όνομά τους. Μας έδειξε επίσης ότι υπήρξαν εποχές που ο τόπος ερήμωσε και ότι κάθε φορά διαφορετικές δυνάμεις επέδρασαν για να εγκατασταθούν νέοι κάτοικοι και να ανθίσει πάλι η ζωή. Τέλος, μας έδειξε πόσο στενή είναι η σχέση με τις γειτονικές κοινότητες, με τις οποίες οι πρόγονοί μας μοιράστηκαν και εμείς μοιραζόμαστε σήμερα τον μεγάλο φυσικό πλούτο του βουνού μας και του δάσους μας και όλα τα ζητήματα που συνδέονται με την ανάπτυξη του τόπου.

Αυτή η συνάφεια και η σχέση — που, όπως είδαμε, έλαβαν τόσο πολλές ιστορικές μορφές — θα λάβουν άλλη μία, μέσα στο πλαίσιο του *Καλλικράτη*. Ένας νέος δήμος, με το Ωραιοκάστρο, την Καλλιθέα και τη Μυγδονία, με έδρα και όνομα το Ωραιοκάστρο, είναι το νέο διοικητικό σχήμα, που δικαιώνει τις θέσεις μας και τους μέχρι τώρα αγώνες μας. Αλλά ταυτόχρονα μας θέτει νέες υποχρεώσεις για το μέλλον, αφού τώρα τα καθήκοντα όλων μας θα είναι πολύ μεγαλύτερα.

Κι αν σήμερα δεν ξέρουμε πώς ονόμαζαν οι άνθρωποι που έζησαν γενιές πριν από μας τα γύρω βουνά και τα ποτάμια, κι αν δεν ξέρουμε πώς ονόμαζαν τα χωριά τους, ένα είναι βέβαιο: γνωρίζουμε τη σημερινή πραγματικότητα. Δουλέψαμε χρόνια πάνω στα σύγχρονα προβλήματα και λύσαμε πολλά από όσα βασάνιζαν παλαιότερα τους συμπολίτες μας. Το νέο διοικητικό σχήμα της αυτοδιοίκησης δε μας φοβίζει. Αντίθετα, το επιδιώξαμε. Δε μας βάζει σε αμηχανία. Αντίθετα, το ζητήσαμε. Είναι ένα σχήμα που θα μας διευκολύνει να κάνουμε τη ζωή καλύτερη για όλους μας. Σε όποιο σημείο του βουνού κι αν κατοικούμε, αυτός είναι ο τόπος μας. Από όπου κι αν προέρχονται οι πρόγονοί μας, τα παιδιά μας θα ζήσουν μαζί. Αυτό έχει σημασία, το μέλλον. Γκρεμίζουμε σήμερα διοικητικά όρια άλλων εποχών. Κοιτάζουμε το παρελθόν μόνο γι' αυτό που είναι: ένα μεγάλο μάθημα. Και ύστερα, όλοι μαζί — να το γράψω πάλι: όλοι μαζί — βαδίζουμε για το κοινό μας μέλλον.

Νικόλαος Μπάτος
Δήμαρχος Ωραιοκάστρου

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
<i>Νικόλαος Μπάτος, Δήμαρχος Ωραιοκάστρου</i>	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	
<i>Κώστας Σουέρεφ:</i>	
Η περιοχή του Ωραιοκάστρου κατά την αρχαιότητα	9
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	
<i>Ευτέρπη Μαρκή:</i>	
Παλαοχριστιανικές και βυζαντινές αρχαιότητες στο Παλαιόκαστρο	25
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ	
<i>Ευάγγελος Χεκίμογλου:</i>	
Το Νταούντ Μπαλί κατά την οθωμανική περίοδο	41
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ	
<i>Ευάγγελος Χεκίμογλου:</i>	
Το Σύγχρονο Ωραιόκαστρο	57
Το Νταούντ Μπαλί στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ού αιώνα	57
Το Ωραιόκαστρο του Μεσοπολέμου	74
Το Ωραιόκαστρο στα μέσα του 20ού αιώνα	124
Το Ωραιόκαστρο στο μεταίχμιο των δύο χιλιετιών	151
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	
<i>Νικόλαος Μπάτος, Δήμαρχος Ωραιοκάστρου</i>	198

Ο ΤΟΜΟΣ
ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ
ΙΣΤΟΡΙΑ 35 ΑΙΩΝΩΝ
ΕΤΟΙΜΑΣΤΗΚΕ
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 2010
ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ
ΕΠΙ ΔΗΜΑΡΧΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΠΑΤΟΥ
ΜΕ ΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΧΕΚΙΜΟΓΛΟΥ
ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΙΟΡΘΩΣΕ Η ΧΑΪΔΗ ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΜΑΡΙΑ ΒΑΡΔΑΚΗ
ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ Α΄ ΜΕΡΟΥΣ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤ΄ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ Β΄ ΜΕΡΟΥΣ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ,
ΕΚΤΟΣ ΕΑΝ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ,
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ.
ΟΛΑ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΟΜΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ. Η ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥΣ
ΕΧΕΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ.

